

meg, míg szak...

dr. olvasta fel a...

szavazza.

Marino szenátor, a...

propagandát, a...

századot az inter...

vált meg az orszá...

Hitler professzor

Hitler Adolf urat végül kinevezték tanárnak...

g megérke...

február 26. A...

rságot róttak...

február 26. (Az...

és Lapkiadó Rt.

Posta adó... Szerkesztőség... Taxa postală...

Bermentett... Ára 5 lej... Vasárnap, 1932 febr. 28.

Lloyd George Canossát jár

Lloyd George könyvet írt. Ha az Isten még sokáig élte...

Hitler professzor

Hitler Adolf urat végül kinevezték tanárnak...

Legyen, vagy ne legyen?

Tizenhárom évvel ezelőtt néhány, a győzelem mámorától megrészesedett politikai beültözött...

Az összes pártok tiltakoztak a minimális adó ellen, de azért megszavazták

Folyik a minimális adó parlamenti tárgyalása. Interpelláció a gabona-prémiumok ügyében

Bucuresti-Bukarest, február 27. A kamara szombati ülése...

támadást intézett a magyar párt ellen a konverziós javaslat...

VILÁG TÖKRE Napjaink kollektív drámája

A ma nyomorúsága sokmillió emberre nehezedik, a holnap bizonytalansága pedig mindenkire...

óta még egyetlen egyszer sem ért el a Népszövetség.

Most aztán kutyaszorítóba került a genfi sóhivatal. Kína delegátusa addig intervenciót...

Ha semmi más, ez az utóbbi körülmény is érthetővé teszi a franciák aggodalmát a március 3-ára összehívott rendkívüli tanácsülés esetleges fordulatáról...

akartak. A hadviselő államokban épügy, mint a semlegesekben, a pattanásig megfeszítették az erőket, tekintet nélkül a következményekre.

Nem kell most külön rámutatni arra a példátlan gazdasági rendetlenségre, amit a háború okozott. Mindenki tudja, hogy mit jelentett az infláció, az erőtetett bankjegyforgalom és a valódi államvagyon közötti különbség. A legyőzött államok valutái megintogtak és összeomlottak, a győztesek valutái pedig értékük egyötöd részét elvesztették. Nagybritannia a maga óriási felhalmozott gazdagságának köszönhetően, hogy tizenkét éven át heroikus küzdelemmel meg tudta védeni a fontot. Az Egyesült Államok, amely csak későn avatkozott a világháborúba, Európa nagy hitellezője lett.

Minden országban döbbenetes mértékben tökéletesedtek a termelési eszközök. A háború számára semmiféle túlprodukció nem volt elég nagy és mikor azután a háború véget ért, az óriási túlméretezett termelésnek alkalmazkodnia kellett a megváltozott viszonyokhoz, az összezsugorodott lehetőségekhez. Ez a mi napjaink kollektív drámája, csendes és vérszellem dráma, de mégis tragikus, mert kétségbeesésbe dönti azokat, kiknek munkájára nem akad vevő. Ez a dráma jellemzi az utolsó évek történelmi kialakulását.

Közvetlenül a háború befejezése utáni években ez a probléma még nem lépett fel a maga teljes brutalitásával. Az elpusztított vidékeken fel kellett építeni a romokat. Ez óriási méretű munkákat jelentett. Franciaországnak tíz departementjében folyt ez az újjáépítési munka. A legyőzött államok pedig a világháború alatt a blokádi idején felélték minden készletüket, úgyhogy most új készleteket kellett termelniük. Ezért tehát fellendült a háború után az ipar és a hitelélet. A föld minden táján felzöldült a termelés himnusza. Ez a pillanatnyi aktivitás palástolni tudta az egyre növekvő nyugtalanságot és elszegényedést. Aztán lassanként megjelenik a munkanélküliség, az a könyörtelen szimptóma, amely egyre zavaroskodik és elharapozik, mint a lepra. Az Egyesült Államokból, Angliából átverjedt Németországra is, ahol borzalmas módon pusztít. Franciaország utóljára kapta meg ezt a betegséget bizonyos évekkel, többek között azért is, mert itt a népesség szaporodása aránylag gyenge volt és a háborús embervesztés aránylag nagy.

1931 júniusában Németország bejelentette, hogy nem tud eleget tenni esedékes fizetési kötelezettségeinek. Miért? Azért, mert — mint sokan naívan hiszik — hitelződi a maguk kíméletlen eszközeivel már teljesen kiszípolgoyták? Erről szó sincs.

A szakértők hozzáférhetetlen kimutatásai szerint 1924-től 1931-ig a német birodalom sokkal több milliárdot kapott kölcsönről kölcsön, mint amennyit jóvátételi és egyéb fizetésekre fordított. Hová lettek ezek a milliárdok?

Németország a maga temperamentumának megfelelően a többi népnél is hangsúlyosabban énekelte a termelés himnuszt. Németország mindig nagy számokban gondolkodott. Az ötéves blokádi után való szagos hitelvágy fogta el, úgy mint egy ostromtól vár kiehéztet lakosait. Az amerikai és angol pénzbemberek pedig elhalasztották ajánlataikat.

Grandiózus gyárak, remekül berendezett laboratóriumok, impozáns munkásvárosok, új városrészek, uszodák, sporttelepek, hatalmas szervezőapparátus: mindezek nagyszerű forrásai a jólétnek, ha a gazdasági élet gépezete normálisan működik. De ha bekövetkezik a túlprodukció, akkor a gyártelepek elnémulnak, a munkások kiürülnek. Ezek a jövőbeli gazdaságforrások nem tudják megvédeni a tömegeket az éhínségtől.

Mégis, a német birodalom legutóbbi kereskedelmi mérlegei olyan kedvezőek, hogy a nagy nyomorúságot nem lehetne megmagyarázni, ha nem ismernénk meg egy okot: a németek nagy nyugtalanságát, a menekülést a márkától. Rengeteg német exportáló nem hozhatja haza az árujárt járó pénzt, hanem a biztosabb frankba fekteti és odakint helyezi el. Nyolcmilliárd aranyárka tűnt el ilyen módon.

Igy történt ezután, hogy 1931 júliusában Németország fizetésképtelen lett és ekkor Hoover elnök bejelentette híres moratóriumát: az egyes államok egy évig nem fizetnek egymásnak.

Amerika és Franciaország számára jelentette a legnagyobb áldozatot az a moratórium. 240 millió dollárt Amerika és 100 milliót Franciaország számára. Ha az összeget elosztjuk a lakosok számával, akkor egy-egy francia polgárra

nagyobb áldozat jut, mint egy-egy amerikaiakra.

Annak elelnére, hogy a Young-terv ünnepélyesen véglegesnek és hozzáférhetőnek nyilvánították, én azok között voltam, akik elsőnek hirdették, hogy hozzá kell járulni a Hoover-tervezhez.

* Azóta a német válság magával rántotta a fontot is. Ha ezeket a végtelenül súlyos problémákat nem sikerül az összes érdekelt jóakaratu lojális összefogásával a kölcsönös méltányosság elvei alapján megoldani, akkor 1932 még súlyosabb lesz, mint amilyen 1931 volt.

Ujra merényletet kíséreltek meg a marseille—toulousi vasutvonal ellen

PARISZ, február 27. A marseille—toulousi vasutvonalon újabb merényletet kíséreltek meg, csaknem ugyanazon a helyen, ahol tíz nappal ezelőtt dinamitos merényletkísérelt történt. Ezúttal gerendákat helyeztek a sínekre. Az összes vonatok forgalmában másfél órási késés volt a merényletkísérelt miatt.

Csernovicban a nyílt uccán megőrült egy tanítónő, mert hónapok óta nem kapott fizetést

Bucuresti-Bukarest, febr. 27. Csernovicban tegnap a Piata Unirii-n egy fiatal hölgy hirtelen artikulatlan hangon kezdett kiabálni, majd egy anyjával sétáló gyermeket megragadott és fojtogatni kezdte. Csak nehezen tud-

ták kiszabadítani a gyermeket az örült nő kezéből, akiről kiderült, hogy Eugenia Vlad, a szomszédos Pichesti község tanítónője, aki hónapok óta nem kapta meg fizetését, nyomorában megőrült.

Március 16-ig elhalasztották az ujoncok bevonulását

A hideg időjárás miatt halasztották el az ujoncok bevonulását

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Új Kelet tud.) A hadügyminisztériumnak szombaton Kolozsvárra érkezett rendelete szerint az ujoncok bevonulását március 1-től március 16-ig elhalasztották. A hadügyminisztérium rendelkezése a rossz időjárás indokolja, mert a kemény télen az ujoncok számára nagyon nehéz a katonai szolgálat tel-

jesítése. A hadügyminisztérium rendelkezése egyébként azt is közli, hogy a jövőben a hadkötelesek kérhetik egyik hadtesttől a másikba való áthelyezést. Az erre vonatkozó kérvényeket azonban a hadügyminisztériumhoz kell benyújtani, mely felülbírálja azokat és dönt az egyes áthelyezési igények fölött.

Akik a beteg idők beteg embereit gyógyítják

Mai típusok az ideg orvos, a kozmetikus és a fogorvos várószobájában

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Új Kelet tud.) Történelmi idők óta élünk — illik mondani mostanában. Valami nagy igazság van is ebben, jó volna mégis valahogyan kevésbé banálisan kifejezni ezt a testi-lelki lerongyolódását, leszegényedését az emberiségnek. Betegek vagyunk. Beteg a lelkünk, az életmódunk és a pénztárcánk. Beteg a politikánk és a költségvetésünk. Lásuk tehát, hogy kik azok, akik ezt a helyből kimozdított, elferdült, elkorcsosított, szálnalmas emberiséget gyógyítják.

A gazdasági és világválság az emberiség legnagyobb részének idegeit támadta meg, így először meglátogatjuk az

ideg orvos

A várószobában egy igen érdekes külföldi hölgyvel ismerkedem meg, akinek különleges betegsége támadt. A hölgy férje bankigazgató. Hiába a nagy vagyon: nem egészséges.

— Képzeld, kedves — meséli — gombóc van a torkomban...

— Na és mért nem nyeli le?...

— Jaj, drága, ha ez a gombóc rizikásból készült volna, rendben volna a dolog. Csak hogy ezen sem nyelés, de még a szonda sem segít, mert ez egy olyan hatalmas gombóc...

— És mivel gyógyítják nagysádot? — Hidegfürdő, villanyfürdő, helyenként egy kis pszichoanalízis... bocsánat drágám most én következem...

Ónagysága olyan frissen ugrik fel, hogy ha az ember nem tudná, miszerint hipocondriás és a villanyfürdőbe igyekszik, azt lehetne hinni róla, hogy golfozni megy.

Vannak a paciensek között komolyabb, sőt egészen súlyos idegbetegek.

Legtöbben arról panaszkodnak, hogy nem tudnak aludni. Egyeseknek másodpercenként reszket a fejük, a válluk és egy-egy végtagjuk. Ha az emberben egy kis cinizmus volna, úgy lezögezhetné, hogy az idei szezonban az idegbetegek között erősen divatos lett a tériszony is.

Társadalmunknak egy másik gyógyítóját szintén a gazdasági válság terelte ki.

A kozmetikus

Ez a találkozóhelye a férjhezmenési csatában elesett hölgyeknek. Főleg azok a hölgyek járnak ide, akik jelentős sikerekre pályáznak jelentős hozománnyal.

— Kérek egy diatermiás kezelést — mondja szendém elpirulva egy barna bakfis. Kérésre elmagyarázzák a beavatottak, hogy a kislány azért pirult el, mert arcáról el akarja tüntetni azt a diszt, mely egy férfinak feltétlenül előnyére szolgál.

Közben egy magából kikelt hölgy rohan ki a rendelésből és hiányos öltözetben végigdől a diványon.

— Milyen kezelést kapott nagyság asszonyom?...

— Arcpótlást. Kigözöltek. Egy kis csipesszel kivették a „mitesszereimet”. Aztán kaptam egy szénsavas pakkolást, tudja édesem, az összehúzza a pórusokat. Végül jön a vibráció... és...

— Mi az a vibráció?...

— Jaj, hát maga még azt sem tudja? Az villamos vibráció, mely elősegíti a vérkeringést. Végül jön a krém, a rouge, a puder és most olyan vagyok, mint egy angyal. Mint egy fáradt angyal — mondja pihegve...

— És mennyibe kerül egy ilyen arcpótlás? Hátha én is angyallá lehetnék

— gondolom...

— Egyszeri arcpótlás jutányos áron 100 lej. És csak egy héten egyszer kell. Tölem telhető gyorsasággal egy kis fejszámolást csinálók. 12x400=1800 lej egy évben. Rémülten felugrom és arcomat kelet felé fordítva rökösen bucsuzom...

— Nagyságos asszonyom — Allak növezzze meg a kedves férje jövedelmét... mormogom. Sietve távozom a

fogorvoshoz

Valahogy úgy van, hogy csak a fogorvosnál derül ki igazán, hogy valami mennyire uriember. Magamról is itt tudtam meg, hogy csak egy gyáva zsidó-lány vagyok és nem egy hidegvérű urinő, ahogyan ezt azelőtt elképzeltem. Szemben velem egy idősebb hölgy is a kis unokájával.

— Ugy-e, a nagymamának nem fáj a foga, mert éjjel mindig kiveszi érdeklődik a kicsike...

— Hallgass, gyöngyvirágom — szegény kezik az idősebb hölgy...

A gyöngyvirágom azonban nem hallgat! Sőt! Mikor sorra kerülnek, — így favolázik ismét:

— Nagymama csak küldje be a fogát, de ne menjen be a csunya bácsihoz...

— Hallgass gyöngyvirágom...

Szép, fiatalasszony következik. Beint a fogorvosnak, de ahelyett, hogy bemenne kezelésre, a kijárat felé tart...

— Nagyságos asszonyom nem kezelteti a fogát?

— Nem. Én csak azért vagyok itt, hogy alibit igazolhassak...

— Hogy-hogy?

— Ilyenformán, aztán nyugodtan megesküdhetem az anyósom életére, hogy 11 és 1 óra között a fogorvosnál voltam...

Jakobi Edít.

SPORT

Ma kezdődnek Kolozsvár asztali tenniszbajnokságainak küzdelmei

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Új Kelet tud.) Általános az érdeklődés Kolozsvár ping-pong-bajnokságának mérkőzéseire, melyek ma kezdődnek az unitárius kollégium tornatermében. Wesel Károly szakosztályi elnök irányításával a KKASE gárdája rendezte meg a nagysikerűnek ígérkező versenyt. A bajnokságokon részt vesznek a Romania, az Univeritatea, a Haggibbor, a KAC, a KKASE és a TC versenyzői. Csapatversenyben a leg-erősebb küzdelem a Haggibbor és a Romania csapatai között ígérkezik még az egyéni küzdelmek favoritja a Haggibbor. A versenyek ma délután 1 órakor, az unitárius kollégium tornatermében kezdődnek, minimális beléptidő mellett.

Ma kezdődik a profiliga tavaszi fordulójának Budapest. A budapesti professzionista szövetség ma kezdi meg bajnoki versenyét, melyek már az első napon izgalmas küzdelmeket ígérnek. A programon a Ferencváros—Nemzeti, Hungaria-Bocskay, Vasas—Újpest, Kispest—Attila, Somogy — III. ker. szerepelnek. A rossz pálya és a kedvezőtlen időjárás nem nagyon kedvez a bajnoki szezonnak, semmiféleképpen, mert a hidegben a meccsek nem nagyon örvendhetnek látogatottságnak és komoly ráfizetések érhetik klubokat.

Rekordjavító gyorskorcsolyázóverseny a sétatéri pályán. A sétatéri gyorskorcsolyázó ma délelőtt 9 órakor tartják meg a gyorskorcsolyázó rekordjavító versenyt. A versenyen az összes kolozsvári gyorskorcsolyázó indulnak, akik a szezonban már néhány esetben javítottak rekordokat.

A Szent meg a raloncósia Agnes Günther nagyhírű elfogyott könyve most kapható Lepage-nál Kolozsvár. Kötet 540 oldal 270 lej. Postán utánvételt franco. Kérje Lepage nagy jegyzékét.

Romania kötelezi mindazoknak megadni a jogot, akik 1918 december 1-én...

Romania a trianoni szerződést vette alapul és kötetten ki az államról, holott a tr...

Kétszínű ját
Amit
veszi a

A Zsidó P
lattal szer

Bucuresti-Bukarest Új Kelet tudósítójának... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

„A vérbeli románok”... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

Pop Valér dr. javas... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

Végeredményben ez a... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

1. Illetőséghez... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

2. Terminust jel... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

Az 1919 decemberi... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

Romania kötelezi... a módosítások... a kormány és a h... mesnek t...

Kétszinű játék az állampolgársággal

Amit az egyik kezével ad, a másikkal visszaveszi az állampolgársági törvény módosítása

Csak arra lesz jó Pop Valér dr. módosítása, hogy a „vérbeli románokat” juttassa állampolgársági jogokhoz

A Zsidó Párt kategórikusan állást foglal a módosító javaslattal szemben

Bucuresti-Bukarest, február 27. (Az Uj Kelet tudósítójától). Még fel sem kezdődött az ország lakossága abból a megfontolásból, amelyet az állampolgársági törvény módosításáról szóló törvényjavaslat benyújtása keltett és máris kiderült, hogy a hontalanok öröme korai volt. A javaslat szenátusi vitája során dr. Pop Valér igazságügyminiszter olyan módosításokat iktatott a javaslatba, amelyek ugyszólván illuzóriussá, sőt kártékonyá teszik ezt a javaslatot. Csunya játék az, amelyet ezek a javaslatok a hontalanok szemébe vetnek. Tendenciájuk nyilvánvaló: ismételtén kijátszani azokat a jogokat, amelyet a békeszerződések és a nemzetközi jog a honosságra jogosultak számára biztosítanak.

E módosítások kapuján csak azok fognak bebecsülni nyerni, akiket a kormány és a hatóságok érdekesnek tartanak.

A vérbeli románok, ahogyan azt a szenátusban az egyik liberális honatya preadmirálta. Ezzel szemben

reménytelen helyzetet teremt ez a módosítás a zsidó hontalanok tömegé számára, akik továbbra a jogfosztottság keserves kálváriáját fogják járni.

Pop Valér dr. javaslata szerint csak elmentesíti a helyzetet.

Az ő módosításai nem reparálják a sérelmeket, ezzel szemben megfosztják a hontalanokat még annak reményességétől is, hogy az 1924. évi törvény igazságtalanságai reparálva lesznek.

Végeredményben ez a módosítás továbbra is fenntartja azt az állampolgársági viszonyt, amely határozottan szembeállít a nemzetközi jogszabályok és a békeszerződések vonatkozó rendelkezéseivel. A párizsi konvenció, amelyet Románia a nagyhatalmakkal kötött minden formalitás nélkül elismeri az állampolgárságot azoknak, akik az imperiumváltozás pillanatában, tehát Erdélyre vonatkozóan 1918 december 1-én ezen a területen laktak. Ezzel szemben az 1924. évi törvény 56. paragrafusát két olyan rendelkezést tartalmaz, amelyek ennek az elvnek, ennek a normának a meghamisítását jelentik. És pedig:

1. Illetőséghez kötötte az állampolgárság megadását, holott a párizsi egyezmény nem hatóságilag elismert illetőségről, csupán az annexió idején való állandó itt-tartózkodásról beszél.

2. Terminust jelölt meg az állampolgársági listába való felvétellel kapcsolatosan az állampolgárságot jelent kezők számára.

Ez a terminushoz kötöttség különösképpen merev ellentmondásban áll a békeszerződések vonatkozó rendelkezéseinek szövegével és szellemével, de az általános nemzetközi jog rendelkezéseivel is. A békeszerződések ugyanis de jure elismerik az állampolgárságot mindazoknak, akik az imperiumváltozás idején a csatolt területeken tartózkodtak. Ezek jog szerint állampolgárok lettek, teljesen jogi abszurdum tehát ennek a jognak az elismerését jelentkezéshez és terminushoz kötni. Epp így ellenkezett a békeszerződésekkel az, hogy a bukovinai és Beszarábiai alattvalóktól az illetőség, Beszarábiában pedig adminisztratív lakóhely igazolását kérték.

Az 1919 decemberétől keltezett párizsi konvenciót követte 1920-ban a trianoni és st.-germaini szerződés, amelyet Románia Magyarországgal, illetőleg Ausztriával kötött. Ezekben a békeszerződésekben Ausztria, illetőleg Magyarország kötelezik magukat arra, hogy a csatolt területeken élő egykori polgáraikat, amennyiben egy éven belül erre optálnak, átveszik, és

Románia kötelezi magát arra, hogy mindazoknak megadja az állampolgársági jogot, akik jelenlegi területein 1918 december 1-én illetőséggel bírtak.

Románia a trianoni, illetőleg st.-germaini szerződést vette alapul, amikor az illetőséget kötötte ki az állampolgárság kritériumául, holott a trianoni szerződés a

nemzetközi jog szempontjából nem módosíthatja a párizsi konvenció vonatkozó rendelkezéseit. De ettől függetlenül a trianoni szerződés az „illetőség” szóval nem megszorítani akarta, hanem ki akarta bővíteni az állampolgárságra jogosultak sorait azokkal, akik ugyan nem laktak az egyesülés pillanatában a csatolt területeken, de ott illetőséggel bírtak.

Es mégis ennek a kifejezésnek az igaz értelmét és rendeltetését csavarta ki az 1924. évi törvényhozó, amikor illetékeséget követelt meg a csatolt területek lakóitól

az állampolgárság elismerésének előfel-

tételeként. Ha ezt vették volna minden-
kivel szemben alapul, úgy például Vaida Sándor 1920 elején nem lehetett volna miniszterelnök, hiszen a trianoni szerződés csak 1920 augusztusában kelt, tehát addig egyáltalán nem volt jogalap az állampolgárság megadására.

Ez a példa kellőképpen illusztrálja, hogy milyen abszurdumok származhatnak a trianoni szerződés félremagyarázásából.

Miután a párizsi konvenció az állampolgárságot „de jure” ismeri el, ezt a jogot a törvényhozó nem köthette sem feltételekhez, sem terminushoz. Az 1924. évi törvény címe „az állampolgárság el-

nyereséséről”, pleonazmus, mert a csatolt területek lakói nem az 1924. évi törvény, hanem a párizsi konvenció értelmében jutottak — jog szerint — az állampolgársághoz. A Zsidó Párt ideötvény négy esztendő óta ennek az elvnek az elismeréséért küzd, mert a párizsi konvenciónak, mint jogforrásnak az elismerése és törvénybeiktatása automatikusan kell hogy orvosolja az állampolgársági sérelmeket. Semmiesetre sem fogadhatja el a párt a Pop Valér dr. javasolta módosításokat, amelyek csak annyiban módosítások, hogy az 56. szakaszban elírt illetőségen kívül még annak igazolását is kéri, hogy az állampolgárságra igényt tartó 1918 szeptember elseje óta fizet-e adót. Így azután hiába ad Pop Valér új jelentkezési terminust, ez csak néhány egyént juttathat jogaihoz, de nem orvosolja azokat a sérelmeket, akik már végigjárták különböző fórumok kálváriáját.

Az új módosítások formalitásain minden nehézség nélkül fognak átcsuszni azok az erdélyi, moldovai és beszarábiai parasztok, akik az első összeírás alkalmával különböző okokból kimaradtak. De kegyetlenül a zsidóság ellen fogják fordítani ezeket a paragrafusokat, épp úgy, mint ahogy a zsidóság ellen használták ki az 1924. évi törvény rendelkezéseit is.

A Dryeszter tulsó partja tele van halottakkal

Bucuresti-Bukarest, február 27. Az Universul a tighinai mézszárlásról jelent, hogy 2-300 főből álló román csoport akart ezen a ponton orosz területre Beszarábiába átjönni. Az orosz hatóságok azonban észrevették őket és kímélet nélkül felkoncolták valamennyit. A Dryeszter tulsó partja

tele van hullákkal. Egész éjszaka át lehetett hallani a szerencsétlenek jajgatását. Az ukrán románok tömeges menekülés kísérleteinek oka, hogy nem akarnak engedelmessé válni a kollektív termelésre vonatkozó rendeleteknek és gabonájukat nem szolgáltatják

be. Emiatt sokakra halálbüntetést mondtak ki, másokat pedig Szibériába deportálták.

Cetatea Alba-ban tegnap Constantinescu gránicsárezedes megkezdte a vizsgálatot az ottani mézszárlás és a megmentett 22 sebesült ügyében.

Hozzátartozói eddig még nem érdeklődtek a meggyilkolt Szarkó Gizi után

A rendőrség nem tudja bizonyítani, hogy valóban Todoruti Vasile követte el a Bocskay ucai gyilkosságot

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A Szarkó Gizi meggyilkolása ügyében bevezetett rendőri nyomozás egyelőre Todoruti Vasile ucai árus kihallgatásával folytatódik. Todoruti megmarad első vallomása mellett, mely szerint semmit nem tud a gyilkosságról és nem volt szerepe a büntett elkövetésénél. Todoruti vallomásaival szemben a rendőrségi nyomozás még nem tudott ellenbizonyítékokat felmutatni. Egyébként is, nagyon kevés valószínűség szól amellett, hogy valóban Todoruti követte volna el a tettet.

A rendőrség bünyügi osztálya a rendőri felügyelet alatt álló nők kihallgatásával kísérli meg, hogy nyomot találjon és bizonyítékokat produkál-

jon Todoruti bűnösségét illetően. A kihallgatások azonban nem vezettek eredményre. Szarkó Gizella kolleganőjével semmivel nem vitték közelebb valóságaikkal a rendőrséget a büntett felderítéséhez. Minden jel arra mutat, hogy

Todoruti Vasile röviden kénytelen lesz szabadlábra helyezni a rendőrség,

hogy új irányban talán eredményesebben folytathassa a nyomozást.

Todorutié, a letartóztatott bódétulajdonos felesége a következőket mondja férje letartóztatásáról.

— A férjem a legszelvidebb ember, aki öt gyermekét nevelt, de még soha egyet meg nem ütött. Mindenki úgy ismerte, mint a jó embert, aki fű-

nek-fának adott hitelbe és soha nem bántott senkit. Szarkó Gizi is tartozik nekünk 170 lejelle. Lehet, hogy viszonyuk volt, én nem kutattam utána, de biztos, hogy nem ölte meg, hiszen a legjobb ember...

— Mindig mondtam neki, ne menjen annyit hozzá a pénzért. Hiszen annyi ilyen lány tartozik nekünk és inkább hagyom elvinni a pénzt... Pont neki kellett felfedeznie a gyilkosságot.

Todorutié szavaiból az vehető ki, hogy

Todoruti, aki a rendőrségen beismerte, hogy viszonyt folytatott Szarkó Gizivel, az inkasszó-utakkal fedezte magát felesége előtt.

Todoruti ellen pozitív bizonyíték nincsen, de a rendőrség alibijét kutatja és egyelőre még az a helyzet, hogy Todoruti nem tudja igazolni, hol töltötte reggel öt és hat óra között az időt, amikor a gyilkosságot elköveték. Todoruti azt a vallomást teszi, hogy négy óra tájban ment haza, viszont az egyik tanu azt mondja, hogy Todoruti bódéja hajnali háromkor már zárva volt. A házbeliek nem tudják pontosan, mikor, az asszony szerint körülbelül reggel öt és hat óra között érkezhetett meg lakásába. Ez az időpont, amikor a tettet az orvosi vizsgálat megállapításai szerint elkövetették.

Az eddigi adatokból még azt állapította meg a rendőrség, hogy Szarkó Gizi a szerdáról csütörtökre virradó éjjel nem látogatta meg a bódében Todorutiut. Éjjel a virslis többször látta a bódé körül, de nem jött oda és nem is fogyasztott. Todoruti azt hitte, hogy fél, mert tartozik neki és ezért marad távol a bódétől.

Ami még megemlíthető, mint a meg rázó momentumok egyike,

Szarkó Gizi temetésére nem érkeztek meg hozzátartozói. Nagyváradon lakó családtagjai közül senki még nem érdeklődött iránta. Szarkó Gizit csak a rendőri felügyelet alatt álló nők hosszú csoportja fogja elkísérni utolsó útjára.

Kapható: minden jobb gyogyszertárban, drogeriában és illatszertárban

Főlerakat Románia területére: Rózsa M. Royal drogeria Rt. Cluj, Főter 26.

Kérjen minta pengét!

A Népszövetség léte, vagy nemléte dől el a március harmadikára összehívott rendkívüli ülészekon

Párizs, február 27. A Matin szerint a Népszövetség életehalála dől el a március 3-ára összehívott népszövetségi rendkívüli közgyűlési ülészekon. A nap helyesebbnek tartotta volna, ha az ülészekot nem hívják össze. Egyidejű jelentés szerint a washing

toni külügyminisztérium érdeklődéssel várja a március 3-ára összehívott népszövetségi közgyűlés határozatait. Az amerikai kormány hivatalos megfigyelőt küld ki a közgyűlés ülésére Genfbe.

Valamennyi párt azt hiszi, hogy csak őt egyedül illeti meg a hatalom

Még a lehetősége sincs meg koncentrációs kormány alakításának

Bucuresti-Bukarest, február 27. A Dimeatea a politikai helyzetről irt cikkében konstatálja, hogy az meglehetősen zavaros. A liberálisok csak saját kormányukról szeretnék tudni és más kormányt nem tartanak megoldásnak, sőt egy nemzeti-parasztpárti kormányt rossz tréfának minősítenek. A nemzeti-parasztpárt ugyanígy vélekedik, legfeljebb egy választási kormányba megy bele. A néppárt álláspontját az Indreptarea tegnapi száma szegezi le, amely szerint valahányszor egy politikus meghívást nyert királyi kihallgatásra, azonnal egész pártja örömmalomban uszik abban a hitben, hogy kormányra kerül. A lap természetesen egyedül Averescut tartja az egyetlen rális kombinációnak. Bratianu György lapja, a Miscarea már engedékenyebb, de Argetoianuról nem akar tudni. Ilyen körülmények között hiu reménynek bizonyult az a hír, hogy a pártok között egy választási kormányt illetőleg megvan a megegyezés, ami annyit jelent, hogy a jelenlegi kormány élete automatikusan meghosszabbított.

tásra, azonnal egész pártja örömmalomban uszik abban a hitben, hogy kormányra kerül. A lap természetesen egyedül Averescut tartja az egyetlen rális kombinációnak. Bratianu György lapja, a Miscarea már engedékenyebb, de Argetoianuról nem akar tudni. Ilyen körülmények között hiu reménynek bizonyult az a hír, hogy a pártok között egy választási kormányt illetőleg megvan a megegyezés, ami annyit jelent, hogy a jelenlegi kormány élete automatikusan meghosszabbított.

Egyre veszélyesebben bontakoznak ki a Távolkeleten egy hosszú háború kontúrjai

Német vezérkari tisztek szervezik a kínai ellenállást. Megvárják a frontszakaszok. A kínai diákok a hadüzenetek követelik. Nő a japánellenes bojkottmozgalom egész Kínában

Fenyegetően fokozódik az orosz-japán ellentét

London, február 27. A sanghaji hadműveleti területen Hangcsaunál ma légi harc volt 26 japán és 5 kínai gép között. A japán főhadiszállásról szerzett értesülések szerint a japán pilóták a kínai gépeket rendre lelőtték, majd bombákkal árasztották el a hangcsaui repülőteret. Hét további kínai gépet a repülőterén semmisítettek meg s az összes hangárokat is lángra lobbantották. A japán bombák levegőbe röpítettek a repülőter közelében lévő kínai muniósraktárt is. Annak ellenére, hogy Japánnak már csaknem kétszáz repülőgépe van Sanghainál, úgy hírlik, hogy újabb gépek vannak utban az ázsiai kontinens felé. Az Exchange Telegraph távirata szerint egy japán hadosztály uton van Sanghai felé, egy behajózás előtt áll egyik dél-japán kikötőben s még öt hadosztályt a kormány mozgósított és készenlétebe helyeztetett.

Amerikai szakértők hangoztatják, hogy a japán hadvezetőség most már belátta, hogy eddig aránylag csekély számú csapatai túlságosan kiterjesztették frontjukat.

Japán részről most nem várnak új komoly átörési kísérletet mindaddig, amíg a megfelelő számú megerősítések rendelkezésre nem állanak. Közép- és Délkínában napról napra erősödik a japán áruk elleni bojkottmozgalom. Több városban az elsősorban elemek üzletrombolásokat rendeztek japán áruk miatt s az árukat kidobálták az utcákra. A japángyűlöletből fűtött diákság újra tömegtüntetéseken követeli a háború megüzenését.

Egyidejű jelentés szerint Shirokawa tábornok Sanghai kikötője elé érkezett. Ma újabb csapat- és hadianyagszállító japán hajók futottak be a kikötőbe.

A nemzetközi negyedben izgalom uralkodik, mert állandóan lövi mindkét fél tüzérége Hongkiu városrészt, amely a koncessziós terület közvetlen szomszédjában van és több gránát újra a nemzetközi negyedben explodált. Az Astor szállodát ki kellett üríteni s az amerikai konzul külön is figyelmeztetést adott

ki honfitársai részére, hogy ebben a szállodában ne szálljanak meg.

Egyébként Sanghaiban a harcoló felek 940 gyárat és kereskedelmi telepet semmisítettek, vagy rongáltak meg.

Az eddigi kár meghaladja a 17 millió dollárt.

Ennek ellenére a kínai főparancsnok-ság értesítette a hatalmak diplomáciai képviselőit, hogy előzetes figyelmeztetés nélkül kénytelen lesz lövetni a nemzetközi negyedet, mert a japánok továbbra is hadműveleti bázisul használják fel a koncessziós terület japán részét. A hatalmak nagykövetei ma Tókióban Joshisawa japán külügyminiszter előtt újlag erőlyesen tiltakoztak a nemzetközi negyed katonai célú felhasználása ellen.

Ludendorffot hívták meg a kínai csapatok főparancsnokává?

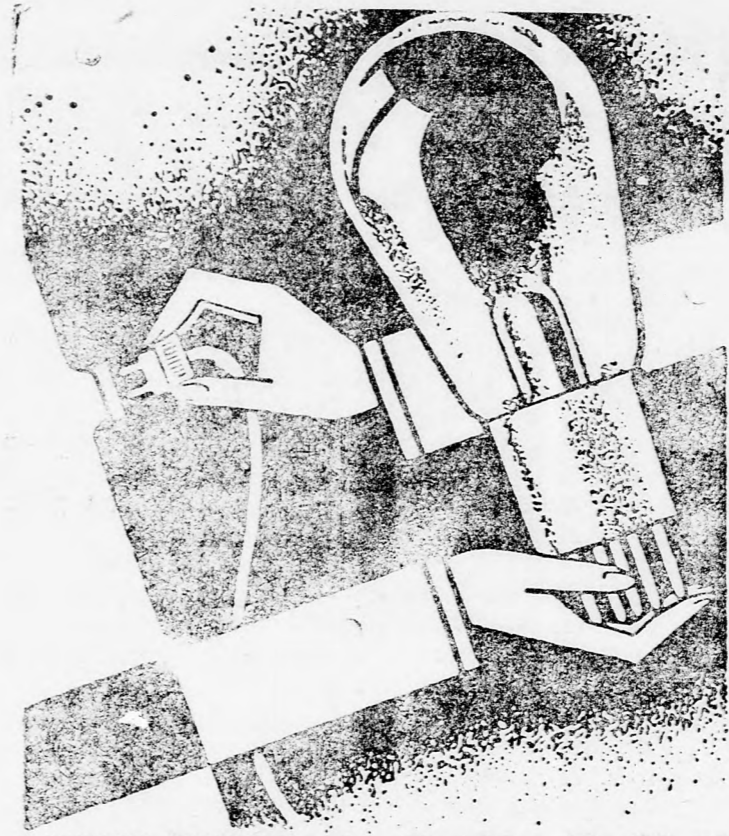
London, február 27. Távolkeleti időszámítás szerint reggel öt órakor a japán nehéz tüzérség újabb másfél órás hallatlan pergőtűzzel árasztotta el Sapenyél a kínai állásokat. A hadműveleti terület más frontreszei is megélnékültek.

Sanghaiban az a hír terjedt el, hogy a kínai kormány meghívta Ludendorffot Kínába s felajánlotta neki a csapatok fővezérletét.

A kínai ellenállás rendíthetlenségét is egyesek annak tudják be, hogy a vezérkar a volt német vezérkari főnök egykori tiszteinek tervei alapján dolgozza ki a védekezés irányítását. Ezek a volt német vezérkari tisztek állítolag a kínai főhadiszálláson dolgoznak ma is s a kínai első vonalak sűrű látogatása alapján látják el tanácsaikkal a kínai csapatparancsnokokat.

A nagy japán támadás előkészítése folyamatban van. Az offenzíva megindulásáig a japánok arra törekednek, hogy a legszélsőbb lehetőségekig fárasszák a kínaiakat.

London, február 27. Megerősítik azt a hírt, hogy Maa-Csang-Szán tábornokot Charbinban meggyilkolták. A kínai sajtó japánoknak tulajdonítja a politikai gyilkosság elkövetését.

TUNGSRAM
BARIIUM
RADIÓCSÖVEK
VÁLTOÁRAMÚ HÁLÓZATI
FŰTÉSRE

Leleplezték a cukor behozataláért indított kampány igazi hátterét

Cseh érdekeltségek busás honoráriummal díjaztak egyes jorgista honatyákat

Bucuresti-Bukarest, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A cukor behozatali vámjának leszállításáért beindított akció, melyet Cuza professor mellett néhány többségi politikus és különösen a Calendarul című lap támogatott, most hatalmas botrányra van, melynek már az ilfovi ügyészségen meg is indult a vizsgálata. De az ügyészségi vizsgálattól is függetlenül, európai botrányra nőhet a cokorkartell ellen indított kampány, amely mögött, mint most kiderült,

egyes hajlékony erkölcsű politikusoknak jól adminisztrált magánügyei húzódnak meg.

Az ilfovi ügyészség a prágai Union Bank feljelentésére vizsgálatot indított egy ismert többségi képviselő ellen, aki a feljelentés szerint az egyik prágai cukorkoncertől busás honoráriumot kapott, hogy a román parlamentben a cukorvámok leszállítását kieszközölje.

A vizsgálatot egyenesen dr. Pop Valer igazságügyminiszter rendelte el, aki a vizsgálat kiszélesítését kívánja annak megállapítására is, hogy mi húzódik meg a különös feljelentésnek a hátterében. A feljelentést család címen indította meg a bank. A feljelentő arról is tud, hogy

az ismert többségi tisztviselő olyan ígéreteket tett, hogy a cukorkontingens nagyrészt Csehszlovákiának szerzi meg.

Az erre vonatkozó levelezést a feljelentő az ilfovi ügyészség rendelkezésére bocsátotta.

Bukarestben, ahol egyes személyekről már hete kóta beszéltek a cukortörvényjavaslattal kapcsolatban, a legnagyobb szenzációt keltette a nem mindennapi ügyészségi vizsgálat. A kérdésben járatos politikusok úgy tudják, hogy

az egyik Bukaresti napilap, mely nemrégiben indult meg és teljes elánnal foglalt állást a cukorkartell politikájával szemben, éppen

ennek a célnak köszönheti születését

és a csehszlovák cukorérdekeltségek finanszírozták. Hogy a botrány ilyen drasztikus formában került felszínre, abban valószínűleg szerepe van annak, hogy Argetoianunak az a módosítása, amellyel a parlamenti iniciatívából benyújtott törvényt ugyszólván semmisítette, megcsalta reményeiben a csehszlovák érdekeltségeket.

A cukorbotrány hátterében hetek óta folyó üzleti természetű tárgyalások sikerét valószínűleg azok az újabb megbeszélések is befolyásolták,

amelyeket Argetoianu pénzügyminiszter folytatott a cukorkartell vezetőivel és amelyeknek alapján valószínűleg újabb kilenc lejjel fogja a kartell a cukorárakat leszállítani. A péntek esti minisztertanácsról közölt tudósításunkban már beszámoltunk arról, hogy Argetoianu ilyenirányú kijelentést tett minisztertársai előtt és ezt a minisztertanácsról kiadott hivatalos kommuniké is megerősítette. Szombaton Argetoianu a cukorkérdésben nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy

a cukor árát közelebből olyan módon fogják szabályozni, hogy az állam se szenvedhessen kárt és azok a kereskedők se károsodjanak, akik nagyobb mennyiségű cukrot tartanak raktáron.

A cukorvám leszállításáról szóló törvényjavaslattal — mondotta a pénzügyminiszter — a romániai cukorkartell, mint a répatermelők szövetsége közös platformon kívánnak találkozni az állammal és a kereskedőkkel, mely minden jogos igényt kielégít és egyben számot vet a fogyasztók mai súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetével is.

Olcsó könyvadás

Kintemaerckes Váitot előfogat 66 lej
Cocteau A parizi! fü 66 lej
Mik's Jen's Madárka 66 lej
Szilágyi András: Az új pásztor 95 lej
Kaphatók az Uj Kelet könyvcsatlályában

EMILNÉ
NT
zeti iskola

Clorogariu 14
nyegek, szövtött
bdi fonalak
tánvétel gyor
szközlötnek

ETI ÉLET

oda Str. Jasilor
után 6 órakor re
tására rendés mü
Mindenki legye

tánja lesz ma dél
AC helyiségeiben.
érdeklődés előzi

MŰSOR

ebruár 28.
enekari hangv.
: Lortzing: Feg

10: Istentisztelet
2: Grammofónhang
üvelésügyi minisz
0: Szabadegyetem
Magyar nóták. 7:
földön. 7.20: Tün
a Studóból. Utána
hegedűhangv. —

2.30: Grammofón

hangv. 19.30: Dal
rett
hangv.
Szimf. hangv.
hangv.
erü hangv.
dühangv.
ammofón.

mofón.
ach operett.
ak.
dalok.
Berlioz és Grieg

19: Orgona.

uár 29.

ozart: D-dur szo

ónzenekar. 9.30:
zene. 12.25: Hí
és, időjárás, hírek
adása. 5.30: Muz
6.10: Német nyelv
Béla dalestje. 7:
rnevála. — 7.35:
9.40: Pontos idő
Német nyelvű elő

chard: Rózsaloval

Evszázadok. Rzen

nia hangv.
holinötös.

Könnvü zene.
hangv.

jkovszkij: Pique

hangv.

10: Modern olasz

n G-moll vonó

mfón.
nyzene.

mofón.

20: Népszerű zen

ak - Vilag

ák:

erelmi élete 55

alin cárnó szerel

rry szerelmi éle

és tragédiám (II

happy and-el
Magda Sonja,
ian, a világhírű
Fehér, Szöke
Németül beszélő
hegedűjáték be-

ndonság: A svéd
oziban). A világ
lmen. Főszerep-
newyorki Metro-
esnöje.

SS"
rnok

Viteazul No. 11.
M.
iségben prima
... á 60 lej
... á 45 lej
... á 75 lej
ént.
me!

utorozott szoba,
al. Calca Regele

ven felüli hől-
zami" énekkar
óhajtanak, —
ónál a neolog
5 között.

60 vagy 30 HP.
ó modern szisz-
esünk. Metalle
ite 4.

szoba konyhas
tokat „Jól fize-
érek.

erejű gőzstabil,
magas nyomású
Dés.

vasesztergapad
gép eladó. Meg-
Deutsch Testvé-

5 juh sürgősen
nu 33.

ésleges teljes be-
erekek. Vilmos

földszintes, fel-
ések a belváros-
lattal. Cimeket
adókba kérek.

vevőknel beve-
nfekció gyártól
en kerestetnek
eligégre Rudolf.

rtos uccai lakás
ritiu 16. Ugyan-
s. Ertekezni az
an.

rendelkező fia-
grül venne feltét-
ból való, intelli-
gényt 3—400.000
et „28 éves" jel-

as kaucióképes
utazói, vagy ha-
leket „Szerény
gére a kiadóba

st keresek 50.000
t „FiataleMBER"

ataleMBER, köny-
t keres. Ajánla-
t adok" jelégre

ért, lelkiismeret-
zongoratanitónő
I. em. 6.

Elsőnek jön

HIREK

Ma délután hat órakor lesz a Zsidó Kultúra második előadása. A Zsidó Kultúra Szövetség kolozsvári Szabadegyletében ma délután hat órakor, az Ipari Művelődési Központban dr. Fischer József, a Magyarországi Zsidó Kultúra elnöke vezeti a kolozsvári előadást. A cím: „A zsidó kultúra és a modern világszemlélet". Az előadás iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. Belépés díjmentes.

Alfonz spanyol exkirály titkos kiáltványában semmissnek nyilvánítja a spanyol köztársaságot. Párizsból jelentik: Alfonso XIII. spanyol király délután hat órakor, az Ipari Művelődési Központban dr. Fischer József, a Magyarországi Zsidó Kultúra elnöke vezeti a kolozsvári előadást. A cím: „A zsidó kultúra és a modern világszemlélet". Az előadás iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. Belépés díjmentes.

Elsősül egy száz munkást szállító motoroshajó. Londonból jelentik: Kalifornia közelében száz munkást szállító motoroshajó elsüllyedt. Csak harminc ember sikerült kimenteni.

Rudolf Mosse S. A. 1922 évi sajtó-katalógusa. A romániai Rudolf Mosse cég sajtó-katalógusa immár a VIII. kiadását jelent meg. Sajtónak ez az egyetlen könyve, amelyik minden szükséges adatot tartalmaz. Bevezetése pedig rövid tekintettel nyújt vállalatunk elágazásáról és példátlan sokoldalúságáról. A bevezető rész tisztázza a képet nyújt az országunk legnagyobb hirdetői vállalatának ténykedéséről. Ezen vállalat terjedelmes munkaterritóriát igazolja, az aquizíció minden lépését a hirdetések kiváló fontosságát és a teret, amit teremtett tudott magának a gazdasági életben. A szerkesztőségi munka a katalógusnak példászerű és áttekinthető módon tartalmaz minden tudni valót, az országunkban megjelenő lapok és folyóiratok hirdetői részére vonatkozólag, ami a hirdetőt érdekli.

JUAN MANÉN

— A kolozsvári Palesztina Hivatal közleményei: 1. Minthogy naponta több levelet érkezik a kolozsvári Palesztina-Hivatalhoz Palesztinába kívándorolni akaróktól, ismét közzetesszük az alábbi tudnivalókat: 1. A Palesztina-Hivatal csak olyan magánfelek ügyével foglalkozhat, akiknek ügyét lakóhelyükre illetékes cionista csoportvezetőség átvizsgálta és ajánlja. Ennélfogva felhívjuk mind azokat, akik akár kívándorlást, akár más ügyben felvilágosításokat akarnak szerezni, először lakhelyükhöz legközelebb levő cionista vezetőséghez forduljanak felvilágosításért és tanácsért. 2. Minthogy a font csökkenése következtében mind többen jelentkeznek 500 font (300.000 lej) vagyonnal Palesztinába való kívándorlásra, felhívjuk a városok cionista szervezeteinek vezetőségét, hogy aktiválják ismét Palesztina bizottságait, hogy az érdeklődőknek a szükséges felvilágosításokat megadhassák. 3. Hátérő utazások Konstancából: A március 24-én induló kirándulóján kívül március 24-én és március 25-én induló hátsérő utazások Konstancából Palesztinába. Az utazás időtartama 10—12 nap, a hajó pedig (csak III. osztály) kóstól nélkül 1700 lej. Minden csütörtökön indul Konstancából Alexandriába a Serviciul Maritin Roman egy hajója, melyen a hajójegy ára III. osztályon kóstól nélkül 2000 lej, II. osztályon kóstóllal együtt 8500 lej. Alexandriából a vasutjegy Erec-Jiszrahéba III. osztályon 1300 lej. Ezirányban való utazáshoz Egyiptomi Transit vízum szükséges. Április hó végén indulni fog egy Fabre Line hajó is Konstancából Palesztinába, indulási idejét kellő időben közölni fogjuk. 4. Figyelmeztetjük azokat, akik turista vízummal akarnak Palesztina-Hivatalunk utján az Erecbe utazni, hogy a Jewish Agency legutóbbi rendelkezése folytán turistáknak is csak akkor kérhetünk vízumot, ha illetékes cionista vezetőség róla intervjulapot állított ki.

JUAN MANÉN

— Művészeti muzeum Tel-Avivban. Tel-Avivból jelentik: A napokban fejezték be Tel-Aviv képzőművészeti muzeumának berendezését. Néhány hét múlva a muzeumot a nagyközönség számára is megnyitják. A muzeum mellett könyvtárat állítanak fel művészekről szóló munkákkal. A muzeum barátai sok értékes képet és szobrot ajándékoztak, így Modigliani, Chagal, Paszternak, stb. Külön szobában állítják ki a palesztinai művészi termékeket.

SERDÜLŐK reggelije, uzsonnája: Ovomaltine.

— A francia szenátus egyhangulag elvetette a választójogi reformtervezetet. Párizsból jelentik: A francia szenátus mai ülésén egyhangulag elvetették a kamara által megszavazott választói törvény első szakaszát, amely a pótválasztások kiküszöbölését célozta.

Lloyd George könyvet irt a jóvátételekről és hadiadósságokról.

Londonból jelentik: Lloyd George legközelebb megjelenő műve: „Háborús adósságok és jóvátételek" április 10 tájban fogja elhagyni a sajtót. A könyv számos eddig ismeretlen okiratot fog tartalmazni. Ugy hírlik, hogy a könyvért a volt angol miniszterelnök olyan rekordmagas összegű tiszteletdíjat kap, ami még az ő honoráriumai között is világrekordot jelent.

románul

„A szerelem szava"

— Oroszországban ebben az évben a cukorrépa- és gyapotterületeket fogják nagyobbítani. Londonból jelentik: Oroszországban a most következő gazdasági évben elsősorban a cukorrépa- és gyapotterületeket akarják nagyobbítani.

Darvas Simon dr. előadása a Wizo-ban. A Wizo március elseji teadélutánján dr. Darvas Simon tart előadást „Napi problémák" címen. Az érdekes előadást nagy érdeklődés előzi meg és a teadélutánra a rendezőség mindenkit szívesen lát. Az előadás kedden délután pont 5 órakor, a Salom klub helyiségében lesz megtartva.

Megvesztegette a esendőrt — egy ártatlansági bizonyítvány erejéig. A tegnap napon Monca Gheorghe szilágysági lakos vesztegetéssel vádolva került a kolozsvári tábla elé. Az történt ugyanis, hogy múltévben 5000 lejt adott egy oda- valósi esendőrtnek azzal a feltétellel, hogy egy ártatlansági bizonyítványt állítson neki, melyben igazolja, hogy a háza nem gyújtogatás következtében égett el. A törvényszék egyévi börtönrre ítélte el, a tábla pedig elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

Amerikai kistűkör. Newyorkból jelentik: Gerhardt Hauptmann író megérkezett Newyorkba a Goethe-centennárium alkalmából előadások tartására. — Newyorkból jelentik: Az elmúlt évben az amerikai adóügyi hatóságok 145 ezer 925 esetben vetették ki jogosulatlan adókat. Most az államkincstár kénytelen volt mintegy 70 millió dollár értékben adókat visszatéríteni az adóalanyoknak.

Hirek vannak forgalomban arról, hogy a buzával bevetett terület az eddigi tervekkel ellentétben nem 5—10, hanem 18—20 százalékkal fogják Amerikában esőkkenteni. — A hollywoodi film-társaság jelentése megállapítja, hogy a munkalehetőségek tekintetében a helyzet rosszabb, mint valaha is az utolsó évtizedben. A színészeknek és statisztáknak fizetés címén előirányzott összegek az elmúlt évben 1926-hoz képest 25 százalékkal estek, de ez évben az előirányzat az elmúlt évi 60 százaléknál is alacsonyabb lesz.

JUAN MANÉN

— Elfogták a ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát. Budapestről jelentik: Tíchi Árpád volt közjegyzőségű személyében elfogták Miklós Zsigmond dr. ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát, aki bevallotta tettét, de azt állítja, hogy a tegnapi már őrizetbe vett Pács László közjegyző-géddel együtt tervezték ki a közjegyzői pénzszerkezny kifosztását s a halálos fejszeapásokat Pács mérte az őket tetten ért közjegyzőhelyettes fejére.

JUAN MANÉN

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József" keserűviz naponta való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendez bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz sziv- ideggyógyosoknak, vese- és cukorbeteg-eknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűviz gyógy- szertárakban, drogériákban és fűszerüz- letekben kapható.

utána jön

magyarul

„Csak egy kislány"

— Egy román film, egy magyar film. Az Astra román kulturregysület filmesztályának, az Astra Cinegraficának nagy- szerű gesztusáról kell beszámolnunk, amelynek kétségtelenül nagy visszhangja lesz a román és magyar léleken egy- aránt. Nincs kevesebbről szó, mint arról, hogy ez az erdélyi kulturregysület átsze- gitett a szellemi vázhatáron két olyan filmet, amelynek a román-magyar köze- ledés ügyét minden betűnél és szónál hathatósabban fogják szolgálni. Az egyik film román és címe A szerelem szava, a másik pedig magyar és címe Csak egy kislány. Nos hát alig hisszük, hogy van magyar szív, amely ennek a filmpárnak hatása alatt őszintén és lelkesülten meg nem gobbanna. A szerelem szava hétfőtől indul az Astra mozgóban, míg a Csak egy kislány csakhamar követni fogja. Annyit már most leszögezhetünk, hogy az Astra mozgó vezetősége ezáltal derekas munkát végzett és mindkét filmmel szá- míthat a magyar közönség teljes támoga- tására.

ARTIN hashajtót kérjen orvosától. — Rotterdam kikötőjéből nagy tételek- ben adtak el oroszországi rozst. Párizs- ból jelentik: Rotterdam kikötőjéből nagy mennyiségben adtak el oroszországi roz- zst, amely a kikötői raktárházakban volt felhalmozva.

Szatmári Tibor csütörtöki hangverse- nyének műsora. Megirtuk, hogy Szatmári Tibor, a világhírű magyar zongoraművész hangversenye március 4-én este 9 órakor lesz a katolikus gimnázium dísztermében. Minden jel arra vall, hogy a nagy mű- vész méltó fogadtatásban fog részesülni Kolozsváron. Nemcsak a szűkebb értele- mben vett zenei körökben, hanem az egész város társadalmának intelligens rétegé- ben páratlan érdeklődés nyilvánul meg a ritka zenei esemény iránt. A nagy művész kolozsvári műsorát úgy válogatta össze, hogy abban a káprázatos virtuozfelada- tok egyesülnek a klasszikus művek nagy zenei intelligenciát és elmélyülést igénylő szépségeiben. A gyönyörű műsorban a klasszikus művek tökéletes egyensúlyban vannak korunk idegesebb, modern zenei megnyilatkozásaiival. A csütörtöki hang- versenye műsora a következő: Liszt-Bach: Variationen über „Wien und Klagen". 2. Beethoven: Sonata Op. 26. As-dur. 3. Schuman: Davidsbündler Tánze. 4. Chopin: a) Valse Brillante Op. 34. No. 1. b) Mazurka Op. 50. No. 2. c) Mazurka Op. 50. No. 3. d) Polonaise As Dur. 5. Debussy: Prelude a moll. Debussy: Poissons d'or. Kodály: Marosszéki táncok. 6. Liszt: Funerailles. A hangversenyen való részvételre jogosító műsor Lepage könyvkereskedésében és az Ellenzék könyvesboltjában kapható.

JUAN MANÉN

— Elfogták a ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát. Budapestről jelentik: Tíchi Árpád volt közjegyzőségű személyében elfogták Miklós Zsigmond dr. ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát, aki bevallotta tettét, de azt állítja, hogy a tegnapi már őrizetbe vett Pács László közjegyző- géddel együtt tervezték ki a közjegyzői pénzszerkezny kifosztását s a halálos fejszeapásokat Pács mérte az őket tetten ért közjegyzőhelyettes fejére.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József" keserűviz naponta való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendez bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz sziv- ideggyógyosoknak, vese- és cukorbeteg-eknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűviz gyógy- szertárakban, drogériákban és fűszerüz- letekben kapható.

tökéletes

román- magyar

zenés és beszélő filmpar az Astra Mozgóban

NAPRÓL NAPRA

A kanadai Quebec állam ötszázalé- kos adót fog kivetni olyan vendégül- étkezésekre, amelyek fejénként 35 cent- nél nagyobb összegbe kerülnek. Az adót a számlával együtt fogja behaj- tani a vendégektől.

Transvaal leydorpi kerületének egyik falujában a villám lakodalmas- házba vágott be és a nász nép tagjai- közül tizenegyet agyonüjtött.

A Wagner-család Newyorkban el- adásra kínálja a nagy zeneköltő zongoráját, amelyet Lajos bajor királytól kapott Wagner ajándékba. A zongora hatalmas íróasztalhoz hasonlít, fiókok- kal, berakott tintatartókkal, íróeszkö- zökkel, de a fedőlap felemelése utján láthatókká válnak a zongorabillentyűk.

A német birodalmi posta március el- sején kétféle Goethe-levelezőlapot helyez forgalomba.

A newyorki Lincoln Building 53 emeletes felhőkarcoló félmillió dollá- ros tartozás miatt még mindig fogla- lás alatt áll. A követelés 16 millió dol- láros jelzálogtartozás esedékessé vált kamata, amelyet a tulajdonosok a ha- tárnapon nem fizettek ki.

Ausztria minimuma készül leze- ritani importját. Bécsből jelentik: Ausztria, ha nem sikerül egy nagyobb gazdasági területhez és fogyasztói piac- hoz csatlakoznia, kénytelen lesz import- ját a beviteli tilalmak rendszerének tel- jes kiépítése utján a minimálisra leze- ritani, hogy külkereskedelmi passzívumát kiküszöbölhesse.

MEGHÜLESNÉL szopogasson Ana- cot-ot. — Franciaország öt legnagyobb vasút- társasága kölcsönt bocsát ki jegyzésre. Párizsból jelentik: Franciaország öt leg- nagyobb vasúttársasága elhatározta, hogy deficitfedezés céljából kölcsönt fog jegyzésre kibocsátani. A kölcsön ezer frank névértékű 5 százalékos kötvények- ből áll, amelyeket 1942 március elsején törleszteni fognak. A kötvények jegyá- rtfolyama 995.

Tűzifaszükségletét

a termelőtől közvetlen szerezze be!

ÁRAM:
Aprított prima hasáb 60 lei pro 100 kg.
Aprított Ia. hántottfa 68 lei pro 100 kg.
Ol fa 900 lei-től 1200 lei-ig 5lenként
mennyiség szerint
Bármely mennyiséget házhoz szállítok.
Győződjön meg személyesen a pontos
mértélegről és a jó minőségről.
Telepek: Str. Londrei (Hosszu u.) 25.
Str. Georgehe Enescu (Gyufagyár u.) 3.
„Unio"-telep.
CZIMENT GÉZA
fatermelő. — Telefon 50.

VIDÁM SAROK

Férj: Mi az, nincs még készen az ebéd? Akkor megyek egy vendégül-
Feleség: Várj még tíz percig.
Férj: Akkorára kész les?
Feleség: Nem, de addigra felöltözöm és én is veled megyek.

Önagsága rászól a szobalányra:
— Julcsa, fogadni mernék, hogy már megint ivott a konjakból?
— Nagyságos asszony, én elvőb nem fogadok...

UJ KELET Legújabb hírek

A hatvanéves Vaida Sándort ünne- pelte ma Kolozsváron a nemzeti parasztpárt

„Fiatalnak érzem magam és nem hagyom magamat nyugdíjaztatni“ — válaszolta Vaida Sándor az üdvözlő beszédekre

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vaida Sándor hatvanadik születésnapját ünnepelte tegnap a nemzeti parasztpárt és ezen túl az egész román közvélemény. A megnagyobboldott Románia első minisztereinek és a nemzeti parasztpárti kormány volt belügyminisztere pirosposztos egészségben s nagyon kiegyensúlyozott lelkiállapotban tölti be a hatodik X-et, fennen hangoztatja, hogy még nagyon fiatalnak érzi magát és születésnapjára ünneplését semmilyen körülmények között nem hajlandó visszavonulónak elkönyvelni; bár kétségtelenül rendkívül küzdelmes mult áll a háta mögött. Az erdélyi románosság nemzetiségi harcaiban a hűvös és megfontolt Maniu mellett Vaida Sándor a töretlen harci kedvet és merészséget képviselte. Ezzel a temperamentummal kapcsolódott bele Vaida Sándor Nagyrománia politikai életébe is, ahol mindig az első vonalban szerepelt. Egészen bizonyos, hogy Vaidának még lesz szerepe az ország ügyeinek irányításában ha el is marad az a legfelsőbb születésnap ajándék, hogy ő legyen elnöke az időközben meghiusult választási kormányoknak.

Vaida Sándor Kolozsváron ünnepelte születésének hatvanadik fordulóját. Csütörtökön még audiencián volt az uralkodónál, akivel a választási kormány esélyeiről tárgyalt, de pénteken vonatra ült és hazarohant, talán azt akarva ezzel szimbolizálni, hogy Erdélyt érzi ő igazi otthonának. Szombat délelőtt zajlott le az ünneplések fénypontja: a nemzeti parasztpártnak egy népes delegációja kereste fel a volt miniszterelnököt Hunyadi-terti lakásán. A küldöttséget Maniu vezette. Kivüle ott voltak a nemzeti parasztpárt összes Kolozsváron tartózkodó vezetői: Hatiegan Emil, Dan Sever volt miniszterek, dr. Petre Porutiu professor és Adrian Otoi, a Banca Nationala igazgatója, Serban akadémiai rektor, dr. Popa Adam volt prefektus és képviselő, dr. Pop Ionel, dr. Vintin Porutiu, valamint a „chemaristák“ és az „actionisták“ vezetői és delegációi.

A küldöttség felkért alkotott a fogadószobában Vaida Sándor körül, akit elsőnek Maniu Gyula üdvözölt a következő megszólítással kezdve beszédét: „Szerepet Sándor testvérem!“ Maniu megkapta a portrét rajzolt a harcra Vaida Sándorról, akit „a Kárpátok gránitjaiból vágott ki egy darabban a teremő“, hódoló szavakban emlékezett meg a jubiláns feleségéről, aki tanácsadója, segítőtársa és küzdőtársa volt harcok karrierjében. Idézte a multat, amikor mint diákok együttesen szerkesztették meg Bécsben egy titkos irredenta szövetség alapszabályait, majd a következőket mondotta:

„A mi alkotmányos életünk hazugságai akadályoztak meg téged abban hogy tagja legyél a parlamentnek. Az uralkodó a legjobb és legnemesebb intenciókkal van eltelve, de azok, akik körülötte vannak, intrikákkal, eselszövésekkel akarják a királyt intencióinak megvalósításában megakadályozni.“

Végül meleg szavakban kívánt egészséget és hosszú életet az ünnepeltnek, akit továbbra is szeretetéről és ragaszkodásáról biztosított.

Ünneplik Vaida feleségét is
Hosszú püspök üdvözölte ezután a törhetetlen harcost, akinek hősie utat jelölt meg népe életében a gondviselés. Dr. Emil Hatieganu, a nemzeti parasztpárt kolozsmegyei szervezőjének szeretetét és odaadását tolmácsolta. Vaida Sándor sohasem hátrált meg, mert sohasem kételkedett az ügy győzelmében, amelynek szolgálatába állította életét. És ezért Vaida Sándor „éremel is maradandóbb“ emléket állított magának.

Meghatottan válaszolt az üdvözlésekre a volt miniszterelnök. Elsőnek Maniunak mondott köszönetet, majd megindító szavak közepette emlékezett meg legnagyobb

támásáról és legodaadó munkatársáról: feleségéről. A delegáció tagjai most Vaida Sándornak tapsoltak, aki pironkodva csokolózott össze szemmel láthatólag nagyon meghatót férjével.

„Nem a halhatatlanságnak dolgoztam“ —

— Annyit mondhatok: — folytatta beszédét Vaida — én nem a halhatatlanságnak dolgoztam. Aki a halhatatlanságért küzd, nem igazi harcos. Az eszme és a szellem kell, hogy fároszai legyenek az emberi tevékenységnek. Nem azért dolgoztam, hogy elismerést kapjak. S miután nem vártam elismerést, az sem bántott, ha támadtak. Ez a filozófia lehetővé tette számomra, hogy tultegyem magam támadások, a halhatatlanság miatti bankodásokon.

— A hatvanadik születésnapom alkalmából ünnepelek. Vegyétek tudomásul, hogy ez a nap távólról sem jelenti az én nyugdíjaztatásom napját. Nem hagyom magam nyugdíjaztatni. Fiatalnak érzem magam, még élni, dolgozni és harcolni akarok. És itt engedjék meg, hogy a mi ifju-

ságunkhoz is intézzenek néhány szót. Én nem vagyok sem „chemarista“, sem „actionista“. Mi is voltunk fiatalok, mi is veszekedtünk egymással. De ezek a veszekedések mindig a családban maradtak, mindig testvérek közötti veszekedések voltak. Még Maniu Gyulával is összeveszttem néha (én voltam az egyedüli, aki ezt meg merészelte csinálni!) s azért a közöttünk levő kötelékek mégis életképtelenek s a közöttünk levő jóviszony mindig zavartalan volt.

— Fiatalos energiával akarok tehát harcolni tovább egy, az Istentől itt felejtett oligarcha utonálló hajlamainak letöréséért és az igaz alkotmányosság és demokrácia intronálásáért.

Vaida Sándort hosszan tartó meleg ünneplésben részesítették a jelen voltak. Az előkelően berendezett apartamentben bőséges büffet szolgáltak fel a vendégeknek, akiket a házigazdán kívül a kivételesen jókedvű Maniu Gyula halmozott el figyelmességével. A recepció igen derűs hangulatban délben két órakor ért véget. (k. r.)

Halálosvégű vasúti karambol Jasi mellett

Bucuresti-Bukarest, febr. 27. Szombaton hajnalban Jasitól nem messze, Barzesti állomáson két gyors-tehervonat hibás indítás miatt összeütközött. Mindkét vonat mozdonyvezetője halá-

los sérüléseket szenvedett és a személyzet közül még három sérültek meg súlyosan. A pálya megrongálódott és a Jasi felé irányuló forgalom néhány órán át szünetelt.

Lényegesen megkönnyítik a magyar-román vasúti forgalmat

Egyszerűsítik a határállomások forgalmi, vám és határrendőrségi szolgálatait

Bucuresti-Bukarest, február 27. Az Adeverul foglalkozott a magyar-román vasúti egyezményvel, amely a Kurtics-Lökösháza, Biharpüspöki-Biharkeresztés, Érmihályfalva-Nyirábrány román-magyar határállomások vasúti forgalmát szabályozza. Az egyezményt a két ország kormányának még ratifikálnia kell, az azonban rendező és az eddigihez képest lényegesen

megkönnyíti a határállomások vasutiforgalmi, vám és határrendőrségi kérdéseit. A magyar területen levő Kötegyán állomáson közös kezelésben létesít a két állam határrendőrségi szolgálatot. A megállapodást a román s magyar delegációk teljes egyetértésben kötötték és attól a vasúti forgalom lényegesen megkönnyebbedését várják.

Szabadlábrahelyezték a Triton szeszgyár tulajdonosait Nagyváradon

Pop Valér igazságügyminiszter intézkedésére kerültek szabadlábra dr. Löblé László és társai

Oradea-Nagyvárad, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradai feketeszeszvizsgálat középpontjában hónapok óta a Triton-szeszgyár és a gyár letartóztatott igazgatói állanak. A gyár tulajdonosaira kirótt hatalmas pénzbizság mellett az ügyészség letartóztatta az összes tulajdonosokat és felelős alkalmazottakat, akik azóta is vizsgálati fogságban ülnek. A letartóztatottak védői hónapokon keresztül hangoztatták a törvényszék vádantáncsi ülésén, hogy Löbléket nem lehet bünygyi eljárás alapján letartóztatni,

mert ügyük nem egyéb, adókihágásnál. Az ország többi törvényszékein is állandóan megismétlődött ez a jogászivélemény, de az a tendencia, mely a Jorga-kormány uralomra jöttével erőszakosan politikai térre terelte a feketeszesz vizsgálatát, sehol nem volt hajlandó deferálni a jogtudományi érvek előtt.

Mint megtört, a nagyváradai fekete szeszvádlottak hozzátartozói magához fordultak panaszukkal. Az igazságügy-miniszter akkor ígéretet is tett, hogy

vizsgálatot kér a feketeszeszvizsgálat ügyében és referáltat magának a letartóztatásokat eszközölgő vizsgálóbírókat a ónapokon keresztül tartó letartóztatások kérdésében. Ugy látszik, ez az intervenció valóban sikeres volt, amennyiben Lungociu vizsgálóbíró tegnap magához vezettette a letartóztatottakat és közölte velük, hogy miután a letartóztatásokra most már a vizsgálat szempontjából nincsen szükség, szabadlábrahelyezi az összes letartóztatottakat, akik a feketeszeszvizsgálat folytán kerültek az ügyészség börtöneibe. Így szabadlábrahelyezték dr. Löblé Lászlót, Hitter Józsefet, Halmai Andort, Salamon Mihályt, Weisz Sándort és Eisler Albertet. A szabadlábrahelyezések Nagyváradon általános meglepedést váltottak ki.

Megkezdtek munkájukat a leszerelési konferencia bizottságai

Genf, február 27. A leszerelési konferencia bizottságai ma megválasztották elnökeiket s a bizottságok megkezdették munkájukat.

A politikai, költségvetési, szárazföldi, tengeri- és leszerelési bizottságok a jövő hét egész folyamán munkában lesznek.

Gyorssegélyt kérnek a zsilvölgyi munkanélküliek

Bucuresti-Bukarest, február 27. A zsilvölgyi munkások egy delegációja felkereste Banu munkaügyi államtitkárt és gyorssegélyt kért a Zsilvölgyi munkanélküliek számára. A Zsilvölgyben három ezer ember van munka nélkül a legnagyobb elképzelhető nyomorúságban.

Rövidesen parlamenti elé kerül az új vámtörvény

Bucuresti-Bukarest, február 27. Hyon francia szakértő részvételével a pénzügyminisztériumban egy külön bizottság dolgozik az új vámtörvényen, amely a jövő héten a parlament elé kerül.

Antiszemita zavargások Berlinben

Berlin, február 27. A német főváros egyik forgalmas helyén, az Augsbergstrassen a kampóskeresztesek egy csoportja tegnap megtámadta a zsidókat és a zsidóknak látszó férfiakat inzultálta. A rendőrség gummi botokkal támadt a kampóskeresztesekre, akik közül ötöt előállítottak. Az egyik kampóskeresztes a rendőrökre öt lövést tett, de egyik sem talált.

Ujdonság! Megjelent!
Berkovics Simon regénye

A névtelen forradalmár

Ara 150.—
Megrendeletlő az Uj Kelet könyvesboltjában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 9-75

Taxa postală
plătită în numera
No. 224.716-929

da Baron L. Pop
Telefon: 9-77. Eki
vonta 110, negye
600, „egészére l
navonta l, negye
egészére 10 do
értékű valuta. Hir
szerint. Az „Uj K
bársági zsidóság
Cikkeink utányo
rás megjéltésév

Álláshalmozás törvényhalmozás

Méltóztatnak tudni, halmozás?
Ha például Maniu ugyanazon időben a tanácsra, a népszámláló igazgatója, az élettan legfőbb egészségügyi munkaügyi miniszter, a válságának osztálytanáival szembeállított dolog az, amarra mert olyan fizetéses és államtól, amelyek hat. Egyszerre két tudomásulag fizikai morális azért is, mehetési és a fejlődés elől. És még hozzá a különböző körülmények s minthogy immort, elhatározták a bírják. A liberális közülettel szavazta meg az elleni törvényt, amelyja — a nemzeti parlament alkalmazott.
Az elvnek azonban párt is hive volt. S h is adjon, ugyancsak álláshalmozás elleni bátran mondhatjuk volt, mint a liberális Csak éppen nem a sem az utánuk kövő akik ugyancsak vesze álláshalmozásnak. A mány közélebből mártén az álláshalmozás. Amely — bátran n és jobb lesz, mint a tiaké. Csakhogy...
...tisztá csufjág nyok ezzel az ügyvelenek. Nemesak, meg az álláshalmozás halmozást is kreálna. Meglátják, a legkövényt fog megszavaz álláshalmozás ellen vényt megszavazni.
Mert még akadna lyik alkalmazza is!

A megtalált sz

Egy rosszul sikerül ridegbe, legkegyetl megtalálhatja a szíugyan a pénzeskasz éppen azért könnyü körülmények esetén, japán bankárok és ipvékre. Kinyitották a vették belőle ezt az emberi szervezet.

Addig, amíg remény millió yen éfogtatása után min csak úgy szépen besesejébe, hogy ott a kiakat és tökéiket: ez hallgatott. Hallgathakódesét brutális imerei és vénai tették totta.

Vespasianus szerin szaga. Hozzátehetjük, rülmények között szia szivtelenség az, metelen hatalmát bitos bankárok még alig es is a véres és gyors leKinával, akkor nyilván rokba zárt sziv beszgett, mert hiszen az totta nagyon, hogy san elintézik a kinailem esetén kard., hanyathatják mind a kinaikat, akik az ógáncsolni merészleik.
A kinaiak azonban japánok több millió puffogattak el s még re. Igaz, hogy ebben francia kollégáinknak akik viszont Kinának